

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2025. március 3.

1. Hamburg marad szociáldemokrata bástya

A Bundestag-választások értékelésének árnyékában szinte teljesen figyelmen kívül maradt, hogy Németország második legnagyobb városában, Hamburg Szabad és Hanza-városban tartományi parlamentet választottak március 2-án. Bár az eredmények az előzetes közvélemény-kutatásoknak megfelelően alakultak, ez nem csak az ottani állampolgárok szempontjából bír jelentőséggel, hanem – mint minden tartományi parlamenti választás – az egymással függési rendszerben lévő német kétkamarás, föderális törvényhozási rendszer erőviszonyai és a szövetségi szinten zajló belpolitikai csatározások nyomon követése miatt is.

Eredmények

Most, egy héttel az előrehozott szövetségi parlamenti választást követően az előzetes hamburgi eredmények alapján biztos, hogy a városállam szociáldemokrata kézben marad. Az SPD ugyanis 67,7%-os választási részvétel mellett (+4,7% 2020-hoz képest) 33,5%-ot, eddigi legrosszabb hamburgi eredményét érte el, amivel – bár nem kis veszteségeket elkönnyelve (-5,7%) – továbbra is legerősebb erő maradt. Második helyen a legutóbbi választási eredményéhez képest nagyot javító (+8,6%) CDU futott be 19,8%-os eredménnyel, míg az SPD juniorpartnere, a Zöldek szintúgy jelentőst gyengülést elkönnyelve (-5,7%) harmadik helyen végeztek a szavazatok 18,5%-át megkapva. A CDU-n kívül erősödni tudott még a Die Linke (+2,1%) és az AfD (+2,2%) is, 11,2%-kal először kétszámjegyű eredményt megfogva Hamburgban, illetve 7,5%-ot érve el. Az FDP eddigi leggyengébb hamburgi eredményét tudja felmutatni 2,3%-kal, a mindössze bő egy évvel alapított Bündnis Sahra Wagenknecht (BSW) pedig a közelébe sem került a bejutásnak (1,8%).

Ez az eredmény egyúttal azt is jelenti, hogy Peter Tschentscher (SPD) marad a kormányfő Hamburgban és válogathat a koalíciós társak közül, ami a tárgyalások során az ő pozícióját fogja erősíteni. Bár a regnáló miniszterelnök már a választásokat megelőzően is hangsúlyozta, hogy szívesen kormányozna tovább a Zöldekkel, mind az SPD, mind a Zöldek nagyot gyengültek, míg a belbiztonságra és gazdasági fellendülésre fókuszáló CDU nagyot erősödött, ami viszont a kereszténydemokraták mellett szól. Így, bár a kétharmados vörös-zöld többségét elvesztette, kinyílt egy második koalíciós opció is Tschentscher számára, ami az eredmények tekintetében jobban leképezné a konzervatívabb politikát kívánó népakaratot.

A teljes választási elemzésért kattintson [Intézetünk](#) honlapjára.

2. Megkezdtek az előzetes egyeztetéseket az Unió-pártok és az SPD

Múlthét pénteken, öt nappal a választásokat követően már tárgyalóasztalhoz ült a CDU/CSU és az SPD, hogy egy nagykoalíciós kormány létrehozásáról egyeztessenek. Az előzetes megbeszélések (Sondierungsgespräch) elsődleges célja, hogy a későbbi esetleges koalíciós tárgyalások fő irányvonalait meghatározzák.

A Bundestag-választás nyertese, Friedrich Merz CDU-elnök többször is világossá tette, hogy a súlyos kihívásokra való tekintettel húsvétig bezárólag már kormányt szeretne alakítani, nem szeretne időt veszíteni. Ezt megerősítő Ralph Stegner volt SPD-alelnök is úgy nyilatkozott, hogy *„a jelenlegi globális helyzetben nem engedhetjük meg magunknak, hogy [a koalíciós tárgyalásokkal] heteket töltsünk el”*. Világossá tette azonban azt is, hogy a tárgyalások valószínűleg nehézségekbe ütköznek majd, mert a felek több pontban is eltérő véleményt képviselnek. Az egyik ilyen Merz követelése, miszerint a menedékkérőket vissza kellene fordítsák Németország határainál, ám az SPD ezt nem tartja összeegyeztethetőnek a német alkotmánnyal és az uniós joggal. Az Unió-pártok emellett *„új alapvető szociális juttatással”* akarják helyettesíteni a munkanélküliek számára biztosított polgári juttatást, és teljesen meg akarják szüntetni azon *„totális elutasítók”* támogatásait, akik nem működnek együtt a munkakeresésben. A szociáldemokraták ezzel szemben viszont ragaszkodnak a munkanélküliek ezen formában nyújtott segélyezéséhez, illetve csak annyit változtatnának, hogy több és szigorúbb ellenőrzést javasolnának annak biztosítására, hogy a munkanélküliek az állásajánlatokat valóban el is fogadják. Felemelnék továbbá a minimálbért 15 euróra és a nyugdíjak szintjét tartósan a munkavállalói átlagkereset legalább 48%-ához rögzítenék. A két párt továbbá az adókkal kapcsolatban is nagyon eltérő állásponton van: A CDU/CSU eltörölné például a szolidaritási adót, és jelentősen megemelné a felső adókulcs jövedelemhatárát. Az SPD a maga részéről választási programjában azt ígérte, hogy az adófizetők 95%-ának csökkentené jövedelemadóit, viszont a legjobban keresőknek magasabb járulékot kellene fizetniük. Vita tárgyát képezheti még a német alkotmányban rögzített adósságfék esetleges megváltoztatásának kérdése is: míg a szociáldemokraták reformot szorgalmaznak – többek között azért, hogy több pénzt költhessenek a védelmi kiadásokra –, addig a kereszténydemokraták kevés tárgyalási hajlandóságot mutatnak ebben a kérdésben. *„Az adósságfék marad”* – jelentette ki Thorsten Frei, a CDU/CSU parlamenti frakciójának parlamenti titkára.

Az előzetes tárgyalásokon mindkét féltől 9-9 fő vesz részt. Az SPD oldaláról többek között Lars Klingbeil és Saskia Esken társelnökök, valamint Boris Pistorius, szövetségi védelmi miniszter és Hubertus Heil, szövetségi munkaügyi miniszter ülnek majd az asztalnál. Az Unió-pártok nevében pedig Friedrich Merz, a CDU elnöke, Markus Söder, a CSU elnöke, bajor miniszterelnök, valamint Carsten Linnemann (CDU) és Martin Huber (CSU) főtítkárok tárgyalnak. Az eredetileg e hét közepére tervezett egyeztetésekkel kapcsolatban Klingbeil figyelmeztetett továbbá, hogy nem automatizmus, hogy az SPD kormányozni fog, illetve a párt a tagjaira akarja bízni a döntést az esetleges kormányrésztételről.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

3. CDU/CSU-s beadvány az NGO-k pénzügyi hátterének vizsgálatáról

Egy sor – a politikai jobboldal ellen irányuló – tüntetést követően az Unió-pártok több száz kérdést nyújtottak be a Bundestagban a nem kormányzati szervezetek (NGO) finanszírozásával kapcsolatban. Az „Államilag finanszírozott szervezetek politikai semlegessége” című interpelláció részeként a pártok összesen 551 kérdést tettek fel a kormánynak olyan szervezetekkel kapcsolatban, mint az Omas gegen Rechts, a BUND, vagy a Greenpeace. A beadványban a CDU/CSU Bundestag-frakció többek között arra keresné a választ, hogy az adott egyesület pénzügyi forrásainak mekkora hányada származik állami támogatási programokból, illetve, hogy vannak-e kapcsolatok az adott NGO és egyes pártok vagy politikai szereplők között.

Az SPD, Zöldek, valamint a Die Linke politikusai, valamint számos civil szervezet élesen kritizálta az Unió-pártok néhány nappal a Bundestag választásokat követően benyújtott beadványt. A Die Linke a „*demokrácia elleni frontális támadásként*” titulálta a lépést és a CDU/CSU kicsinyes – antifasiszta tüntetések szervezőivel szembeni – bosszújaként értékelte azt. Clara Bünger (Die Linke) Bundestag-képviselő szerint a pártok „*példátlan támadást indítottak a demokratikus civil társadalom ellen*”. „*Ez az autoriter államokra emlékeztet, és rendkívül aggasztó annak fényében, hogy minden valószínűség szerint a CDU/CSU fogja vezetni a következő német kormányt*” – tette hozzá a képviselő. Szergej Lagodinszkij (Zöldek) képviselő ezzel szemben „*már-már Trump-szerű állapotokról*” beszélt.

A CDU/CSU-frakció kérdései többek között a Correctiv tényfeltáró újságíró hálózatot, a Campact Hálózatot, a globalizmus ellenes Attac hálózatot, az Amadeu Antonio Alapítványt, a Peta állatvédő szervezetet, az Animal Rights Watch szervezetet, a Foodwatch szervezetet, a Deutsche Umwelthilfe, és egy sor másik egyesületet is érintik. Közleményében az Attac a „*Merz-kormány alatt az emancipációs civil társadalom elleni félelmetes támadás megkezdéséről*” írt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. A zsidó diákok nem érzik magukat biztonságban a német egyetemeken

A zsidó vallású vagy származású diákok nem érzik magukat biztonságban a németországi egyetemeken és a Hamász terrorszervezet 2023. október 7-i, Izrael elleni támadása óta a diákok „*folyamatos rendkívüli helyzetben*” vannak – derül ki a Német Zsidó Diákszövetség (JSUD) és az Amerikai Zsidó Bizottság (AJC) múlt héten bemutatott Antiszemitizmus a német egyetemeken című jelentéséből.

Az Antiszemitizmus Kutató- és Információs Központ (RIAS) adatai szerint 2023-ban összesen 151 antiszemita incidenst és 38 zsidó vagy izraelit érintő incidenst regisztráltak egyetemeken – ez az azt megelőző évhez képest csaknem hétszeres növekedést jelent az egyetemeket érintő, országszerte bejelentett antiszemita incidensek számában. Hanna Veiler, a JSUD elnöke szerint a zsidó diákok „*félelemből távol maradnak az egyetemektől, elrejtik zsidó identitásukat, vagy nem merik kifejezni véleményüket az egyetemeken tapasztalható tömeges Izrael-ellenes és antiszemita agitáció miatt*”. Sok egyetem már nem biztonságos hely a zsidó diákok számára – hangsúlyozta Veiler. A jelentés a végzálásra példaként említi többek között az előadótermek

elfoglalását intifáda-kántálásokkal, a nyíltan Hamászt védő kijelentéseket, sértegetéseket, megfélemlítési kísérleteket és az emberek elleni fizikai támadásokat is.

„Bár sok egyetem felismerte a problémát, és a Német Rektori Konferencia is lépéseket tett, ez sok helyen még mindig nem elég” – jelentette ki Veiler, hozzátéve, hogy a jelentést ezért úgy kell tekinteni, mint egy *„kifejezett felhívást”* az egyetemek és a politika felelőseihez, hogy tegyenek intézkedéseket annak érdekében, hogy az egyetemek ismét biztonságos helyek legyenek mindenki számára. Még akkor is, ha a hallgatók összlétszámához képest az egyetemeken csak egy kis kisebbség viselkedik antiszemita módon – mert ez a kisebbség hangos, jól szervezett és néha erőszakos.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Terrorfenyegetések a karneváli szezonban

A múlt heti karneváli ünnepek előtt az Iszlám Állam terrorszervezet fenyegetéseket fogalmazott meg a német ünneplők ellen, azonban a Szövetségi Bűnügyi Hivatal nem talált bizonyítékokat konkrét támadási tervekre, így nem mondta le a rendezvényeket. A farsang mindazonáltal továbbra is kiemelt biztonsági kockázatot jelent, a közelmúltban történő támadások miatt Kölnben naponta 1500 rendőr van szolgálatban. A hatóság abból indul ki, hogy több álhír és hamis információ terjedhet, hogy elbizonytalanítsák az embereket, és csökkenjen a biztonságérzetük.

A Kölni rendőrség műveleti vezetője, Martin Lotz szerint a fenyegetések célja csupán a lakosság elbizonytalanítása volt, és bízta az embereket, hogy nyugodtan és békésen ünnepeljék a farsangot. Egyúttal hangsúlyozta, hogy tisztjei a lehető legnagyobb biztonságérzetet fogják biztosítani – mindenekelőtt a jelenlétükkel. Peter Neumann terrorizmus-szakértő a kölni utcai karnevált ért IS-fenyegetések után így nyilatkozott: *„Természetesen megnövekedett a fenyegetettségi szint”*, utalva az elmúlt hetek és hónapok terrortámadásaira, valamint arra, hogy a dzsihadisták tevékenysége Nyugat-Európában az elmúlt 15 hónapban 400 százalékkal nőtt. De mindezek mellett nem lehet hagyni, hogy ez tönkregye az ünneplő közönség mindennapjait – hangsúlyozta Neumann.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Bő egy éves fennállás után csak kevéssel maradt le a Bundestagba jutásról a BSW

Mindössze 0,028 százalékpont – ennyi választja el a Bündnis Sahra Wagenknecht pártot (BSW) a Bundestagba való bekerüléstől. A párt csalódott az eredmény miatt, hisz kevesebb, mint 14 ezer szavazat hiányzott az öt százalékos bejutási küszöb eléréséhez.

Korábban a párt elnöke és névadója, Sahra Wagenknecht ugyan úgy fogalmazott, hogyha egy párt nem ül bent a Bundestagban, valójában nem is releváns tényező a német politikában, mindazonáltal a politikusnő bejelentette, hogy a nem várt, rossz eredmény miatt nem fog visszavonulni. A választásokat követő napon Fabio De Masi, a párt EP-képviselője az X közösségi platformon kifogásolta, hogy sok külföldön élő német nem kapta meg időben a levélszavazáshoz szükséges dokumentumokat, ezért nem tudott szavazni. Továbbá Masihoz hasonlóan Wagenknecht társelnöke, Amira Mohamed Ali is bejelentette, hogy jogi lépéseket fog tenni azért, mert a választás napján az X platformon téves szavazási eredmények jelentek meg. Az pedig, hogy a szavazatok újra számlálásáért is jogi útra térnek-e és benyújtják-e az ehhez szükséges kérvényt, még nyitott kérdés tárgyát képezi.

Mindezen túl azonban nem szabad elmenni a tény mellett, hogy a BSW valójában kicsit több, mint egy évvel ezelőtt alakult meg, kiválva a mostani választásokon kifejezetten erősen szereplő Baloldali Pártból, és idén év elején még nem mindenhol volt helyi szervezete a pártnak. Ezt figyelembe véve az általuk elért 4,97% jóval több, mint alapvetően egy ilyen esetben elvárható eredmény – a megalakulását követően például az AfD sem tudott az első Bundestagválasztáson bekerülni a törvényhozásban, 4,7%-ot ért el akkor.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Mi vezetett a német kormány bukásához? Mely pártoknak szavaznak bizalmat a német választók? Lesz-e jobbratolódás Németországban, vagy egy új politikai erőter formálódik, amely más társadalmi és gazdasági irányvonalat képvisel? Többek között ezekre a kérdésekre keressük a válaszokat a Politikai fordulat Németországban - Ki lesz Németország új kancellárja? című rendezvénysorozatunkon, ahol magyar és német vezető politikai elemzők és szakértők osztják meg gondolataikat a német választásokról és annak lehetséges következményeiről.

További információ és regisztráció az adott Képzési Központ Facebook oldalán, illetve az [MCC](#) honlapján.

2025. március 5-én 18.00 órától az MCC Scrutonban Alexander Eiber politológus fog beszélni a „Konzervativizmus Németországban. Eszmék, eltévedések és perspektívák” című rendezvényen a német konzervativizmus 2. világháború utáni fejlődéséről.

További információért és regisztrációért kattintson [Intézetünk](#) honlapjára.

Cikk- és interjúajánló

Dobrowiecki Péter, Intézetünk kutatási vezetője az ÖT-ben elemezte a német választás végeredményét.

A teljes cikk elolvasásához kattintson az [ÖT](#) honlapjára.

Igazgatónk, Bauer Bence vasárnap reggel értékelte a német kormányalakítási egyeztetéseket.

A teljes interjú megtekinthető a [Hirado.hu](#)-n.

Kutatási vezetőnk, Dobrowiecki Péter az M1 Híradójában nyilatkozott a német kormányalakítás lehetséges forgatókönyvéről.

A teljes adás megtekinthető az alábbi [linken](#).

"Az Alternatíva Németországért (AfD) megérkezett a német társadalom közepébe. A legnagyobb valószínűséggel ellenzékbe kényszerülő párt a jövő." - hívta fel rá a figyelmet igazgatónk, Bauer Bence a HírTV vendégeként.

A teljes beszélgetés megtekinthető a Hír TV [Facebook profilján](#).

Bauer Bence hétfő este az ATV „Egyenes beszéd” c. műsorában kommentálta a német választási eredményeket.

A teljes beszélgetés megtekinthető az ATV [YouTube-csatornáján](#).

Bauer Bence és kollégánk, David Luther, a Hungary Today számára értékelték a Bundestag választások eredményét.

A teljes cikk elolvasható a Hungary Today [honlapján](#).

Bauer Bence a Világgazdaság „Brutto” c. műsorban podcast beszélgetés keretében elemezte a német gazdaság helyzetét a választást követően.

A teljes beszélgetés megtekinthető a Világgazdaság [Facebook profilján](#).

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu